

ELEKTRİK PİYASASINDA LİSANSSIZ ELEKTRİK ÜRETİM YÖNETMELİĞİ

Serkan AKTAŞ
ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANLIĞI
Lisanssız Üretim Grup Başkanlığı
16.10.2019

LİSANSSIZ ELEKTRİK ÜRETİMİ (Kanuni Gelişim)

□ 4628 Sayılı Kanun

- *(Ek fıkra: 18/4/2007-5627/15 md.) Yalnızca kendi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla; yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı, kurulu gücü azami ikiyüz kilovatlık üretim tesisi ile mikro kojenerasyon tesisi kuran gerçek ve tüzel kişiler, lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muaftır.*
- *(Değişik fıkra: 9/7/2008-5784/3 md.) Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı, kurulu gücü azami beş yüz kilovatlık üretim tesisi ile mikro kojenerasyon tesisi kuran gerçek ve tüzel kişiler, lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muaftır. Bu tüzel kişilerin ihtiyaçlarının üzerinde ürettikleri elektrik enerjisinin sisteme verilmesi halinde uygulanacak teknik ve mali usul ve esaslar Kurum tarafından çıkartılacak bir yönetmelikle belirlenir.*

LİSANSSIZ ELEKTRİK ÜRETİMİ (Kanuni Dayanak)

- ❑ *30/03/2013 tarihli ve 28603 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun “Lisanssız yürütülebilecek faaliyetler” başlıklı 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muaf üretim tesisleri yer almaktadır.*
- ❑ *Üçüncü fıkrasında bu tesislerde üretilen ihtiyacın üzerinde elektriğin sisteme verilmesi hâlinde son kaynak tedarik şirketince, 5346 sayılı YEK Kanunu’nda kaynak türü bazında belirlenen fiyatlardan alınacağı hükmü yer almaktadır.*
- ❑ *Dördüncü fıkrasında bu kişilerin sisteme bağlanmasına ilişkin teknik usul ve esaslar ile satışa, başvuru yapılmasına ve denetim yapılmasına ilişkin usul ve esasların Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenleneceği hükmü yer almaktadır.*
- ❑ *5346 sayılı YEK Kanunu’nun “Muafiyetli üretim” başlıklı 6/A maddesinin birinci fıkrası yönetmeliğe atıf yaparken, ikinci fıkrada ihtiyaç fazlası elektriğin 10 yıl boyunca perakende satış lisansını haiz ilgili dağıtım şirketi (görevli tedarik şirketi) tarafından satın alınacağına dair hüküm içermektedir.*

LİSANSSIZ YÜRÜTÜLEBİLECEK FAALİYETLER (Kanun 14. Md.)

1- İmdat grupları ve iletim ya da dağıtım sistemiyle bağlantı tesis etmeyen üretim tesisi

2- Kurulu gücü azami 5 MW'lık yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisi

3- Belediyelerin katı atık tesisleri ile arıtma tesisi çamurlarının bertarafında kullanılmak üzere kurulan elektrik üretim tesisi

4- Mikrokojenerasyon tesisleri ile Bakanlıkça belirlenecek verimlilik değerini sağlayan kojenerasyon tesisleri

5- Ürettiği enerjinin tamamını iletim veya dağıtım sistemine vermeden kullanan, üretimi ve tüketimi aynı ölçüm noktasında olan, yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisi

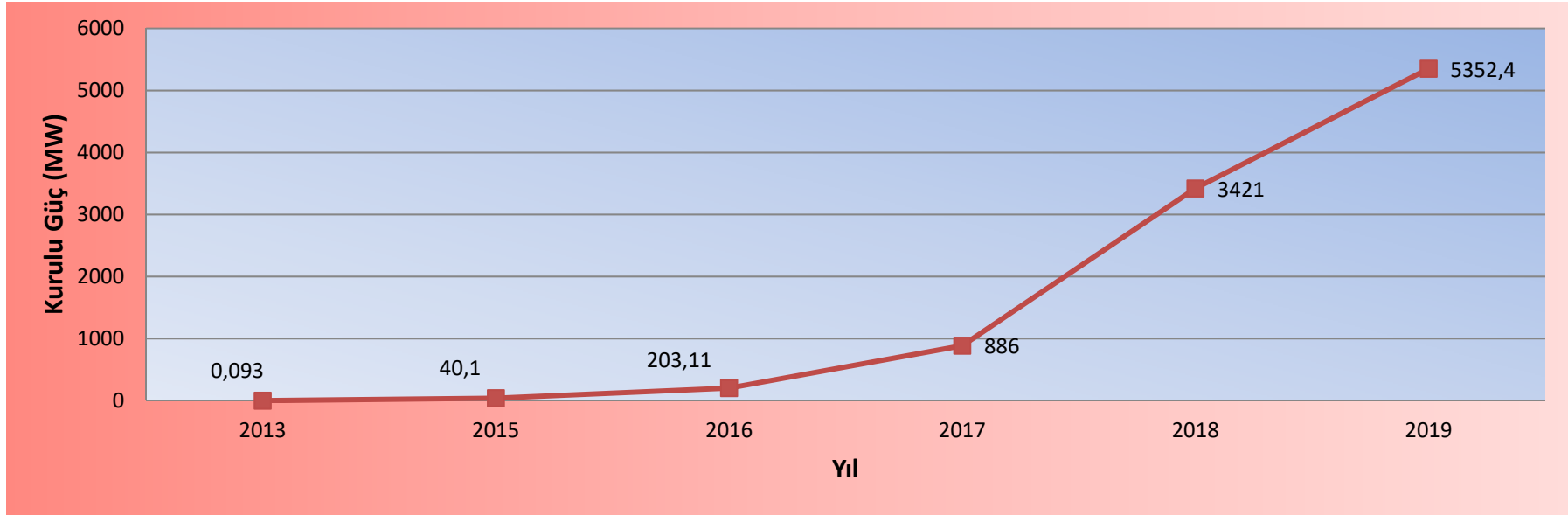
6- Sermayesinin yarısından fazlası belediyeye ait olan tüzel kişilerce, belediyeler tarafından işletilen su isale hatları ile atık su isale hatları üzerinde kurulacak üretim tesisleri

7- Elektrik depolama ve talep tarafı katılımı kapsamında gerçekleştirilen piyasa faaliyetleri

8- Tarımsal sulama amaçlı tesislerin elektrik ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından kurulan ve işletilen yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisi

LİSANSSIZ ELEKTRİK ÜRETİMİ (Mevcut Durum ve Gelişim)

Kaynak Türü	2019 Eylül	
	Kurulu Güç	Oran
	(MWe)	(%)
Güneş	5.436,50	92,30%
Doğal Gaz	109,9	1,87%
Biyokütle	72,5	1,23%
Rüzgar	69,8	1,19%
Akarsu	8,7	0,15%
Atık Isı	192,5	3,27%
Total	5.889,90	100,00%

Kaynak: https://www.teias.gov.tr/sites/default/files/2019-10/kurulu_guc_eylul_2019.pdf

LİSANSSIZ MEVZUAT DEĞİŞİKLİĞİ (Temel Hususlar)

- Özellikle Tebliğ'de ağırlıklı olarak bulunan teknik hususlara ilişkin hükümler çıkarılarak 'ilgili teknik mevzuat' ve ilgili standartlara atıflar yapılarak söz konusu hususların düzenlenmesi amaçlanmıştır. Yine bu hususla bağlantılı olarak üretim tesisinin sistemden ayrılmasını gerektirecek hususlara ilişkin koşullara yer verilmiştir.
- Kanun'da lisanssız yürütülebilecek faaliyetler arasında sıralanan imdat grupları ve izole üretim tesislerinin lisanssız mevzuatı kapsamındaki yükümlülükleri ve başvuru koşulları diğer lisanssız üretim tesislerinden farklılaştırılarak yeniden düzenlenmiştir.
- TEİAŞ'ın kapasite tahsisine yönelik hükümleri kaldırılmış, sadece kısa devre akım limitine ilişkin görüşüne başvurulmuş bir düzene geçilmiştir.
- Başvuruların ilgili şebeke işletmecisince evrak ve teknik yönden değerlendirilerek sonuçlandırılmasına yönelik düzenleme yapılmıştır.
- Yeni kurulacak yenilenebilir tesislerin tümüne aylık mahsuplaşma imkanı verilmiştir.
- Üretim tesislerinin ancak tüketim tesisi ile aynı ölçüm noktasında ve tüketim gücü kadar kurulabileceğine yönelik hükümlere yer verilmiştir.
- İhtiyaç fazlası enerjinin değerlendirilmesine ilişkin takvim netleştirilmiştir.
- Uygunsuzluk halinde yapılacak işlemler tanımlanmıştır. (Şebekeden ayrılma-YEKDEM'e bedelsiz katkı)

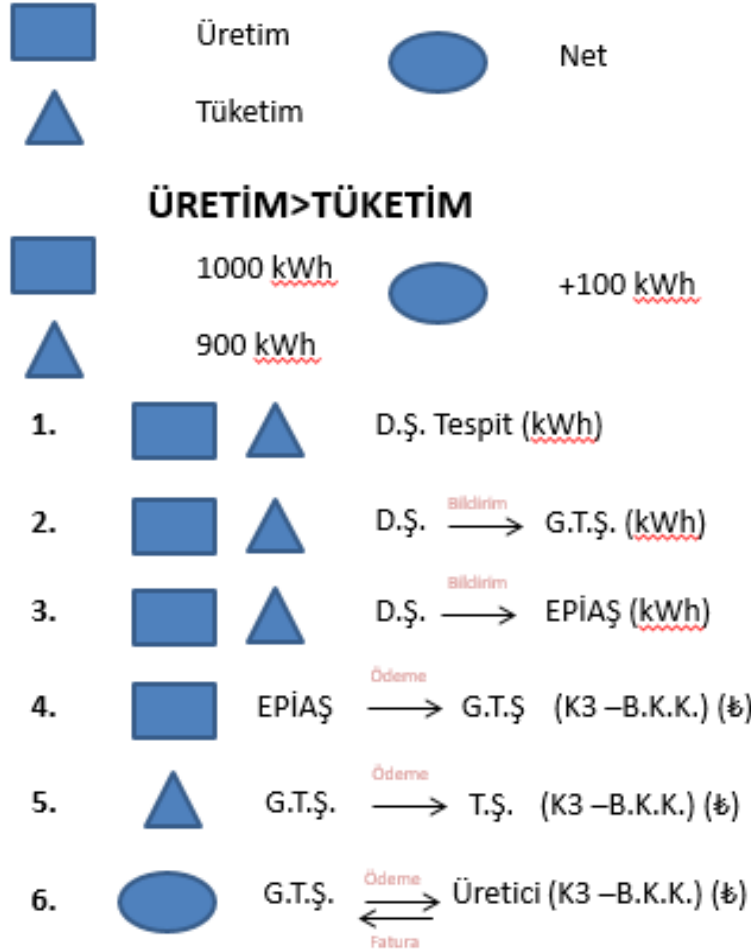
YENİ SİSTEM ÖZET (Başvuru Türleri&Dağıtım Bedeli)

Tesis Kurabilecek Kişiler	Güç Sınırı	Üretim-Tüketim Ölçüm Noktası			Trafo Kısıtı		İhtiyaç Fazlası Satış		Dağıtım Bedeli			
		Aynı	Farklı	Aynı (Güneş Çatı&Cephe)	Dağıtım Trafosu	Kendi Trafosu	Var	Yok	Üretim	Tüketim		
										Üretime Kadar %50	Tümü	Üretimi Aşan Kısmı İçin Tümü
Tüm Gerçek-Tüzel Kişiler	5 MW	✓	X	✓	Trafo Gücü %50	Trafo Gücü %100	✓	X	X	✓	X	✓
Mevcut 5/1/ç (satamayanlar)	-	✓	X	✓ (Zorunlu Değil)	Trafo Gücü %50	Trafo Gücü %100	X	✓	✓	X	✓	X
10 kW Tesisler	10 kW	X	X	✓	Trafo Gücü %50	Trafo Gücü %100	✓	X	X	✓	X	✓
Tesis Tipi (Madde/Fıkra/Bent No)	Veriş (kWh)	Çekiş (kWh)		Dağıtım Bedeli (TL/kWh)	Veriş (DBV)	Dağıtım Bedeli Çekiş (DBÇ)						
11/3	100	100		-	100*DBÇ*0,5							
	150	100		-	100* DBÇ *0,5							
	100	150		-	(100*DBÇ*0,5) +(50* DBÇ)							
5/1/ç	100	100		100*DBV	100* DBÇ							
	150	100		150* DBV	100* DBÇ							
	100	150		100* DBV	150* DBÇ							

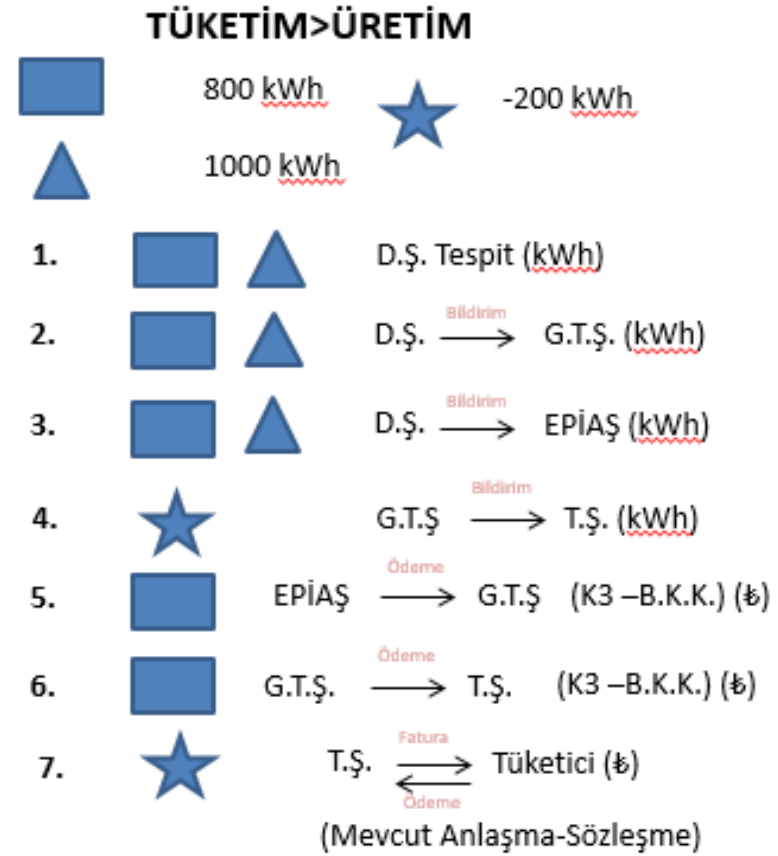
MAHSUPLAŞMA (Saatlik ve Aylık)

		1	2			1	2			1	2
12-13	Veriş	36,47	41,28	M a h s a u p l i k ş m a	M a h s a y l i k ş m a	35,48	40,40	Veriş	36,47	41,28	
	Çekiş	0,99	0,88								Çekiş
13-14	Veriş	86,78	92,27			85,84	91,28	Veriş	86,78	92,27	
	Çekiş	0,94	0,99			Çekiş	0,94	0,99			
14-15	Veriş	59,33	48,76			59,17	48,33	Veriş	59,33	48,76	
	Çekiş	0,16	0,43			Çekiş	0,16	0,43			
15-16	Veriş	25,38	29,87			25,21	28,75	Veriş	25,38	29,87	
	Çekiş	0,17	1,12			Çekiş	0,17	1,12			
16-17	Veriş	59,67	49,99			59,13	49,81	Veriş	59,67	49,99	
	Çekiş	0,54	0,18			Çekiş	0,54	0,18			
17-18	Veriş	97,34	51,03			97,20	50,90	Veriş	97,34	51,03	
	Çekiş	0,13	0,13			Çekiş	0,13	0,13			
18-19	Veriş	4,73	2,84			3,65	0,74	Veriş	4,73	2,84	
	Çekiş	1,07	2,09			Çekiş	1,07	2,09			
19-20	Veriş	0,00	0,00			-1,93	-2,87	Veriş	0,00	0,00	
	Çekiş	1,93	2,87			Çekiş	1,93	2,87			
20-21	Veriş	0,00	0,00			-43,76	-56,97	Veriş	0,00	0,00	
	Çekiş	43,76	56,97			Çekiş	43,76	56,97			
21-22	Veriş	0,00	0,00			-48,00	-53,75	Veriş	0,00	0,00	
	Çekiş	48,00	53,75			Çekiş	48,00	53,75			
22-23	Veriş	0,00	0,00			-75,62	-49,32	Veriş	0,00	0,00	
	Çekiş	75,62	49,32			Çekiş	75,62	49,32			
23-24	Veriş	0,00	0,00			-86,92	-78,39	Veriş	0,00	0,00	
	Çekiş	86,92	78,39			Çekiş	86,92	78,39			
Toplam	Veriş	369,69	316,04	Net Veriş	365,69	310,22	Net Veriş/Çekiş	178,37			
	Çekiş	260,23	247,12	Net Çekiş	-256,23	-241,30					

AYLIK MAHSUPLAŞMA (İşleyiş)

D.Ş. : Dağıtım Şirketi
G.T.Ş. : Görevli Tedarik Şirketi
T.Ş. : Tedarik Şirketi
B.K.K. : Bakanlar Kurulu/Cumhurbaşkanı Kararı
(Aktif Enerji Bedeli)

LİSANSSIZ ELEKTRİK ÜRETİMİ BAŞVURU SÜRECİ

BAŞVURU MAYIS 2019

- 16/05/2019-8587 Sayılı K.K (21/05/2019-30780 Sayılı R.G) İle Belirlenen Bilgi ve Belgeler İle

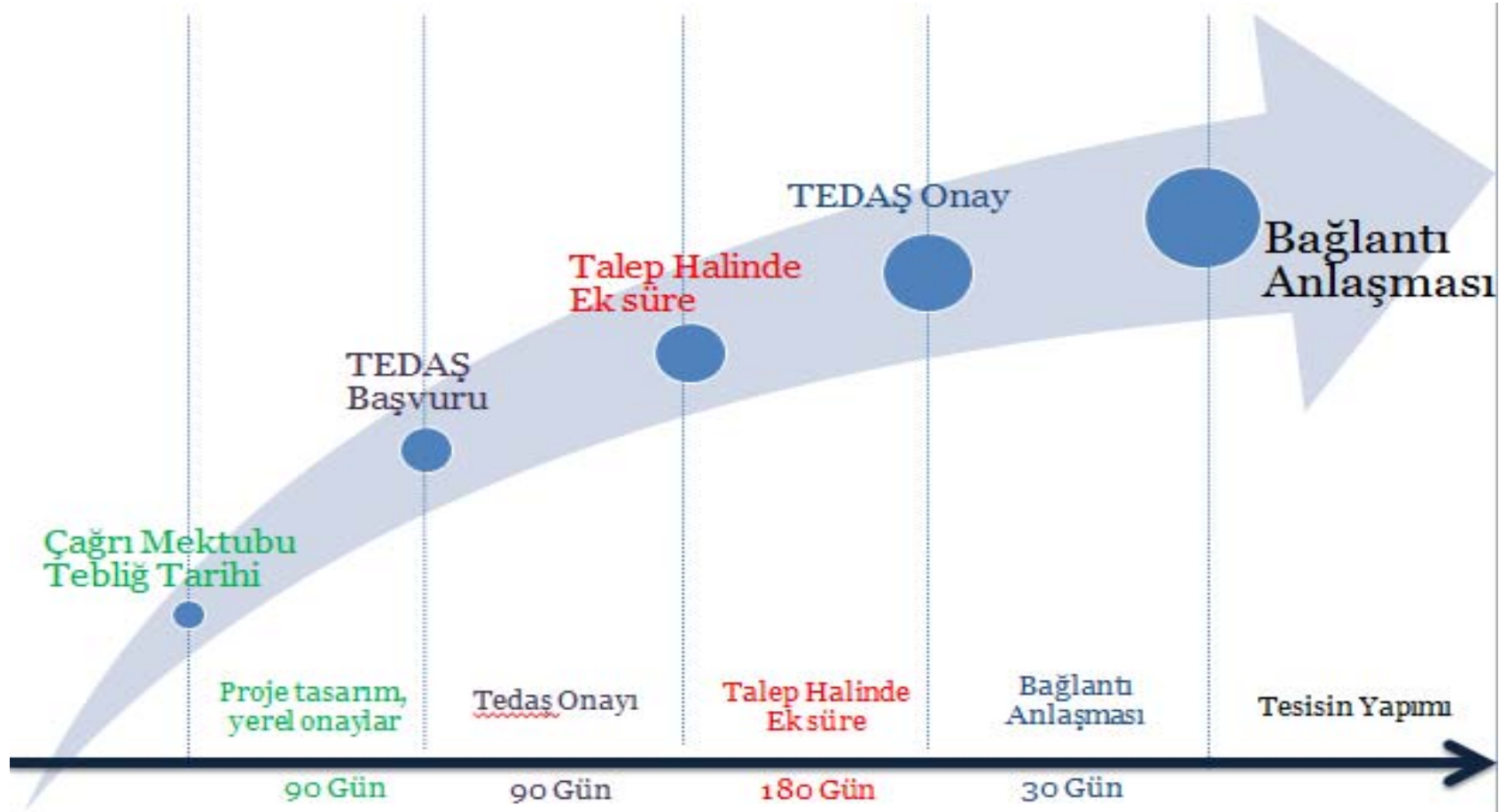
EVRAK
HAZİRAN 2019
(İLK 15 GÜN)

- Eksiksiz Olanlar Doğrudan Teknik Değerlendirme Aşamasına
- Eksiği Olanlara 3 Gün İçinde Bildirim, Ay Sonuna Kadar Tamamlarsa Teknik Değerlendirme Aşamasına
- TEİAŞ'a arıza akım limiti sorulması

TEKNİK
TEMMUZ 2019
(İLK 15 GÜN)

- Komisyon Marifetiyle Şebeke Güvenliği ve Kısa Devre Akım Limiti Esas Alınarak
- Teknik Değerlendirme Olumlu İse Teknik Değerlendirme Raporu İçin EİGM (10 gün içerisinde)

LİSANSSIZ ELEKTRİK ÜRETİMİ BAŞVURU SÜRECİ (Çağrı Mektubu Süreci)

LİSANSSIZ ELEKTRİK ÜRETİMİ BAŞVURU SÜRECİ (Bağlantı Anlaşması Süreci)

Bağlantı Anlaşmasından itibaren;

AG'den bağlanacak tesislerin 1 YIL

OG'den bağlanacak diğer tesislerin 2 YIL

OG'den bağlanacak hidrolik tesislerin 3 YIL

İçerisinde bitirilmesi zorunludur. Mücbir sebepler ve Kurul tarafından uygun bulunan haller kapsamında bu süreler uzatılabilir (Yönetmelik-Md.19/1).

Bir ay içerisinde taraflarca Sistem Kullanım Anlaşması imzalanması zorunludur, aksi takdirde bağlantı kesilmelidir.

7186 SAYILI KANUN'UN 31 İNCİ MADDESİ UYGULAMALARI (19/07/2019 tarihli ve 30836 sayılı Mükerrer Resmî Gazete)

- *Kanuni düzenleme ile;*
 - *Abone kopukluğu (üretim ve tüketim farklı kişilere ait) olan tesisler için Kanun'un yürürlük tarihinden itibaren 30 gün içerisinde başvuruda bulunulması halinde başvuru tarihinden itibaren 120 gün,*
 - *Süresi biten tüm bağlantı anlaşmalarına yürürlük tarihinden itibaren 120 gün,*
 - *Süresi devam eden bağlantı anlaşmalarına son tarihe ilave 120 gün,**eklenmiştir.*

- *Kopukluk olan kişilerce 30 gün içerisinde tüketim tesisi sunulması gerekli idi.*

- *Bağlantı anlaşması sona erdiği tarihten Kanun'un yürürlük tarihine kadar geçen sürede;*
 - *Pay devri, birleşme, bölünme yapanlar faydalanabilir,*
 - *Tasfiye edilen şirketler faydalanamaz,*
 - *Daha önce iptal edilenler faydalanamaz.*

Teşekkürler!

Telefon: (312) 201 41 57

Elektronik Posta: saktas@epdk.org.tr

Mevzuatın uygulanmasına yönelik her türlü soru ve sorun için epdlisanssiz@epdk.org.tr elektronik posta adresini kullanabilirsiniz.

www.epdk.org.tr